

ха в гласа си нотка на болка и страдание. Особено ловки в просията бяха жените. Те помъкваха на ръцете си пеленаче – свое или чуждо – и кръстосваха града с протегнатата ръка. Най-често често се спираха пред жените, защото знаеха, че в тях ще намерят по-сигурно търсеното съчувствие” (Костенцева 1979: 43-44).

Картина на просенето в началото на XX век описва Петуленгро (Б. Гилиат-Смит). „Жените на загунджиите масово просят, но мъжете много рядко отиват в града да просят. Появата им на просия е отблъскваща. Обличат се с най-дрипавите си и мръсни дрехи, за да изглеждат изключително бедни. Мазни, безцветни фусти, висящи турски шалвари, стари дрипи са намотани около краката, други дрипи скриват косата и главата и са увити около врата и накрая около устата. Видими са само очите и носа. Тези шумни, кресливи, омотани с парцали загунджийски момичета или старици са почти неразличими една от друга. Те са с мръсни и стари дисаги, преметнати през рамо и тънка пръчка в ръка, с която чукат по вратите и пъдят кучетата и децата. Те често водят със себе си деца от техните, които учат на просия.

Загунджийката е много опитен просяк. Проси от три до пет минути – за толкова ще изпълнят желанието ѝ. „Дайте ми малко парче хляб, любезна госпожо. Виж, аз съм боса и няма какво да сложа на главата си. Виж, какъв път трябва да вървя и моето сърце ще спре. Болно е, госпожо!” С отпаднал глас молбата се повтаря, докато накрая постигне целта си. Гласът е монотонен, а когато стигне до последната дума – става съвсем отпаднал. Просякинята получава парче стар хляб и си тръгва без да благодари – смята, че господарката е свидлива и не ѝ е дала каквото иска.

Обхождат различни квартали, без да ги повтарят, за да не ги запомнят, но в същото време не пропускат улица. Някои работят на групи /„банди”/ от пет или повече жени. Ходят от къща на къща, като правят по три-четири визити в рамките на половин-един час в една и съща къща, надявайки се да получат исканата храна.

Гребенаритепътувайки, стигат близо до населените места. Там жените отиват да просят от къща в къща, но те не се обличат в дрипи и не подсвиркват като загунджиите. Те просят по двойки и докато едната моли за парче хляб, другата гледа да открадне нещо – яйца от полога, дрехи от простира и др.” (Petulengro 1915-16: 14-15, 31-32).

Просят и чергарстващите, и уседналите цигани, и в градовете, и в селата. Циганките от “хорохане” рома в Лудогорието имат специална тор-